

Stát prohrává se solárníky spory o recyklaci panelů. Jde o 1,6 miliardy

Petr Lukáč
petr.lukac@economia.cz

Evropský soudní dvůr bude rozhodovat miliardovou při mezi českým státem a majiteli solárních elektráren. Těm se nelíbí, že museli pět let platit poplatky na recyklaci fotovoltaických panelů, zatímco jinde v Evropě je platili jejich výrobci. Státu nyní reálně hrozí, že bude vyplácet obří náhradu.

České soudy, které při řešily před tím evropským, dávaly zatím větší nou za pravdu majitelům elektráren. „Už jsme řadu soudů pravomocně vyhráli. Máme skóre 10:1, zatím jsme vysoudili 24 milionů korun. Další desítky případů jsou ale u soudu,“ říká Pavel Vincík z právní kanceláře bpv Braun Partners.

Její klienti se se státem soudí už od roku 2014, první předžalobní výzvy podávali už na jaře roku 2014. „Zároveň jsme poslali dotaz na Evropskou komisi, která našemu výkladu dala za pravdu,“ říká Vincík. Celkový instalovaný výkon elektráren v Česku je téměř 2100 megawattů. Podle Vincíka se klienti jeho kanceláře na tomto koláči podílí 119 megawatty.

Recyklační poplatky byly stanoveny na 935 tisíc korun za každý megawatt výkonu. Podle ministerstva životního prostředí se na nich podařilo vybrat celkem 1,64 miliardy korun. A to je suma, o kterou se nyní hraje.

Ministerstvo uvádí, že v současnosti běží čtyři desítky soudních sporů. Ve fázi povinné výzvy před zahájením řízení je dalších 54 žádostí. A sedmnácti elektrárnám už musel stát peníze vrátet. Zatím se jednalo jen o desítky milionů korun.

Právníci ministerstva se proto po řadě prohraných při dovolali k Nejvyššímu soudu. A ten se ve věci solární elektrárny Vysočina Wind brněnské skupiny Portiva raději obrátil na Soudní dvůr EU. Což podle expertů znamená, že se celá věc může táhnout ještě dva roky.

Jak naznačuje název zmíněné elektrárny, původně měla Porti-

va stavět větrný park, nakonec ale schránku využila pro větší sluneční elektrárnu o výkonu 3,7 megawattu ve Vranovské Vsi.

Výkonný ředitel Portivy Pavel Svoreň nechtěl soudní pře příliš komentovat. „Pravomocně jsme zvítězili už v šesti sporech,“ řekl pro HN. Oněch šest elektráren má výkon okolo 13 megawattů a stát tak této jedné firmě už vyplatil přes dvanáct milionů korun. Nyní firma čeká na zmiňované dovolání. Pokud v něm uspěje stát, bude muset tyto peníze vrátet.

Kdo má co platit?

Spor mezi státem a solárníky vznikl před necelými deseti lety v době celoevropského boomu slunečních elektráren. Kvůli němu definovala v létě 2012 evropská směrnice nově solární panely jako elektrozařízení.

V EU si drtivá většina zemí rozhodla, že poplatky bude platit výrobce, a to například do mezinárodního systému PV Cycle. Česko s tím souhlasilo, ale jen pro panely vyrobené po roce 2013. Pro fotovoltaické články z let 2005 až 2013 přenesla vláda povinnost zaplatit poplatky za recyklaci na provozovatele elektráren.

Ti tak museli v letech 2014 až 2018 platit podle výkonu svých elektráren do tzv. kolektivních systémů, mezi největší patří Asekol, Rema PV Systém nebo Resolar. Z těchto vybraných peněz se pak bude platit likvidace panelů po doběhnutí jejich životnosti či v případě poruchy.

Tato česká cesta je ale podle solárníků nesmysl. „Evropská směrnice jasně říká, že recyklaci musí platit výrobci zařízení. Jen Česko to přeneslo na provozovatele elektráren,“ tvrdí například Vincík z bpv Braun Partners.

Ministerstvo životního prostředí nesouhlasí. Podle mluvčí úřadu Dominiky Pospíšilové překlápilo Česko evropskou reguli do zákonů tak, jak mělo. A právě tuto otázku bude nyní posuzovat Soudní dvůr EU.

Na jeho rozhodnutí si v každém případě bude muset Česko ještě ně-

17
sporů

už stát pravomocně prohrál a musel majitelům elektráren vrátet desítky milionů korun. Nyní se dovolal k Nejvyššímu soudu.

935
tis. Kč

na jeden megawatt výkonu museli platit majitelé slunečních elektráren na recyklaci fotovoltaických panelů uvedených do provozu do roku 2013.

Co s nimi, až doslouží?

Životnost fotovoltaických panelů je zhruba 20 let. Likvidovat se mají z fondů, do kterých mívá recyklační poplatky. V Česku jsou ale jádrem miliardového sporu.

Foto: Shutterstock

jakou dobu počkat. Podle právníků z bpv Braun Partners je nyní stěžejní otázka tříleté promlčecí doby. „Očekáváme, že stát bude zkoušet argumentovat promlčením,“ říká Vincík s tím, že oni sami budou tříletou lhůtu počítat od roku 2018, kdy vyhráli první spor. „Takže pokud se další majitelé chtějí také o náhradu škody soudit, mají čas maximálně do příštího roku,“ říká Vincík.

Možnosti zastupovat majitele solárních elektráren už se chytily některé společnosti, které se

specializují na financování soudních sporů. Z vyhrané částky si pak nechají určité procento. Jednou z nich je i firma Litfin. „Zatím máme několik desítek zájemců, jsme nicméně v přípravné fázi. Výkon zastupovaných elektráren už překročil padesát megawattů,“ říká Ondřej Tyleček z Litfinu.

29 miliard ročně

Vyvrcholení sporu o recyklační poplatky přichází v době, kdy se stát snaží po deseti letech omezit podporu, kterou fotovoltaickým

elektrárnám vyplácí. Ta jen loni vyšla na 29 miliard korun. Většinu z těchto peněz berou elektrárny z let 2009 a 2010. Tehdy vláda dost rychle nezareagovala na dramatický pokles cen panelů a pro mnoho podnikatelů se stala fotovoltaika velmi výnosným byznysem.

Ministr průmyslu Karel Havlíček (za ANO) chce podporu nyní seškrat o třetinu, a to pomocí nastavení maximální roční návratnosti investice. Solárníci ale tvrdí, že to pro ně může být likvidační.

S přispěním Marka Pokorného

